
**DANE SPRZEDAŻY DETALICZNEJ W POLSCE
W CZERWCU 2022 ROKU
SĄ GORSZE OD OCZEKIWAŃ I PROGNOZ EKSPERTÓW**

ANNA MICHAŁEK, DOKTOR NAUK EKONOMICZNYCH W DYSCYPLINIE EKONOMII, SPECJALNOŚĆ: EKONOMETRIA, WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA, POLITECHNIKA BYDGOSKA IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH.

Sprzedaż detaliczna w czerwcu 2022 roku w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku wzrosła o 19,9 proc. Są to dane w ujęciu nominalnym, czyli wyrażone w cenach bieżących faktycznie stosowanych w transakcjach w danym okresie. Po wyeliminowaniu wpływu zmian cen bieżących na dynamikę sprzedaży detalicznej ogłoszone przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) dane nie są już tak optymistyczne. **Sprzedaż detaliczna wyrażona w cenach stałych w Polsce w czerwcu 2022r. w ujęciu rocznym w porównaniu do czerwca 2021r. wzrosła zaledwie o 3,2 proc., natomiast w ujęciu miesięcznym w porównaniu do maja 2022 roku spadła o 1,4 proc.** Narastająco w okresie styczeń-czerwiec 2022r. sprzedaż detaliczna wzrosła w ujęciu rocznym o 9,1 proc.

- **Wzrost sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) w czerwcu br. w skali roku wynika ze wzrostu sprzedaży dóbr podstawowych;**
- **W ujęciu miesięcznym, w porównaniu do maja 2022r., odnotowano spadek sprzedaży detalicznej (w cenach stałych), największy realny spadek sprzedaży odnotowały jednostki handlujące paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi;**
- **Dodatkowo po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym sprzedaż detaliczna w cenach stałych w czerwcu 2022r. była o 2,8 proc. niższa w porównaniu z majem br.**

Sprzedaż detaliczna w cenach bieżących w czerwcu 2022r. jest o 19,9 proc. wyższa niż w czerwcu 2021r. **Nominalny wzrost sprzedaży detalicznej wynika w dużej mierze z wysokiego wzrostu cen (w czerwcu 2022r. zgodnie z danymi GUS inflacja wyniosła 15,5 proc. w ujęciu rocznym)**. Dodatkowo nie można mówić o efekcie bazy roku poprzedniego, co miało miejsce w przypadku danych za kwiecień 2022r. i rekordowego wzrostu sprzedaży detalicznej w cenach bieżących na poziomie 33,4 proc. w porównaniu do kwietnia 2021r.

Wzrost sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) w czerwcu 2022 roku w ujęciu rocznym wyraźnie wyhamował do poziomu 3,2 proc. z poziomu 8,2 proc. w maju i 19 proc. w kwietniu.

Dane okazały się znacznie słabsze od oczekiwań rynku i prognoz ekonomistów, których konsensus dla czerwca oscylował w granicach 5,7 proc. Utrzymany wzrost sprzedaży detalicznej może wynikać ze zwiększonego popytu na dobra podstawowe ze strony nowych konsumentów z Ukrainy oraz rozpoczętego przez polskich konsumentów procesu akumulacji zapasów z racji szybko rosnących cen towarów pierwszej potrzeby.

Najwyższy wzrost sprzedaży detalicznej towarów (w cenach stałych) według rodzajów działalności przedsiębiorstwa w ujęciu rocznym (r/r) i miesięcznym (m/m) odnotowano w przypadku jednostek z grupy: „Tekstylia, odzież, obuwie” (wzrost o 13,2 proc. r/r i odpowiednio o 2,3 proc. m/m). Największym spadkiem charakteryzowała się grupa „Paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (spadek o 12,6 proc. r/r i odpowiednio o 4,7 proc. m/m). Realna sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych pomimo gwałtownie rosnących cen wzrosła o 7,9 proc. r/r, natomiast o 0,6 proc. m/m (dla przykładu sprzedaż detaliczna dla tej grupy w cenach bieżących wzrosła o 21,8 proc. r/r oraz o 1,2 proc. m/m) Ciekawym spostrzeżeniem może być przykład sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego i fakt, że o ile w skali roku zarówno w ujęciu nominalnym i realnym odnotowano wzrost sprzedaży dla tej grupy odpowiednio o 16,8 proc. i o 10,9 proc., to w porównaniu z miesiącem poprzednim odnotowano spadek o 1,9 proc. i odpowiednio 2,4 proc.

Podsumowując, należy mieć świadomość, że w Polsce mamy do czynienia ze zmniejszeniem tempa wzrostu sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) w skali roku, co oznacza, że konsumenci ograniczają zakupy zwłaszcza w obszarach paliw stałych, ciekłych i gazowych, mebli, rtv i agd oraz pojazdów samochodowych, motocykli, części.

Wpływ rosnących cen możemy zobrazować na przykładzie danych dotyczących sprzedaży detalicznej paliw stałych ciekłych i gazowych, w przypadku których w skali roku odnotowano wzrost sprzedaży w cenach bieżących aż o 45,4 proc., podczas gdy w cenach stałych sprzedaż spadła o 12,6 proc. **W dobie wysokiej inflacji rzetelna analiza i ocena zjawisk gospodarczych wymaga posługiwania się kategoriami realnymi i nominalnymi w celu wychwycenia tendencji zmian.** Dodatkowo ważna jest również świadomość, że dane dotyczące sprzedaży detalicznej charakteryzują się pewnymi wahaniami sezonowymi, czyli dość regularnie powtarzającymi się zmianami w ciągu roku. Ich eliminacja pozwala interpretować zmiany z okresu na okres, czyli z miesiąca na miesiąc z większą dokładnością, skupiając się na kierunku rozwoju danego zjawiska w dłuższym okresie. GUS podał, że w czerwcu 2022r. odnotowano spadek sprzedaży detalicznej wyrównanej sezonowo o 2,8 proc. w porównaniu z poprzednim miesiącem. Dla porównania w maju sygnalizowano wzrost sprzedaży detalicznej wyrównanej sezonowo o 0,6 proc. w porównaniu z kwietniem 2022r.